

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser vid
Träkvista skola i Ekerö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Träkvista skola avseende kvaliteten inom det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser. Granskningen genomfördes under vårterminen 2023.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden som angetts i beslut den 24 maj 2023, dnr 2022:8799.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Träkvista skola senast den 30 november 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Ekerö kommun har inkommit med en sådan redovisning den 27 november 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Huvudmannen och rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Bedömningen var att rektorn behövde:

- Utveckla rutinerna för arbetet med de samråd som ska ske mellan lärare och personal med specialpedagogisk kompetens inom ramen för arbetet med garantin.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har uppdaterat sin screeningplan och sitt möteskalendarium så att dessa korrelerar med arbetsgången vid förberedelserna och genomgångarna av det obligatoriska materialet. Huvudmannen beskriver att de tillsammans med personalen har förtydligat rutinerna, förankrat syftet med samråden och målsättningen med garantin samt tryckt på vikten av att använda rätt begrepp

i verksamheten. Genom att skapa forum för diskussioner och förtydliga hur samrådsarbetet ska bedrivas har delaktigheten och förståelsen ökat hos personalen. Enligt redovisningen förväntas tydligare strukturer och ökad medvetenhet hos personalen på sikt leda till en kvalitetshöjning för de samråd som genomförs. Arbetet planeras att följas upp i slutet på läsåret, med fokus på elevresultat, extra anpassningar samt en utvärdering av om den avsatta tiden för samråden har varit tillräcklig.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Bedömningen var att rektorn behövde:

- Se till att särskild bedömning vid indikation samt planering och uppföljning av stödinsatser sker i samråd med specialpedagogisk kompetens.

Av redovisningen framgår att samråden är tydligt inlagda i skolans rutiner och sker vid återkommande tillfällen under läsåret i respektive klass. Enligt redovisningen görs en särskild bedömning tillsammans med speciallärare när en elev uppvisar en indikation. Utifrån en inventering och diskussioner med lärarna har skolan tagit fram möjliga alternativ på insatser som kan sättas in när en elev behöver extra anpassningar samt en lathund för arbetsgången i elevhälsoarbetet. Insatserna följs sedan upp med regelbundenhet var sjätte vecka, varefter insatsen anpassas efter resultatet. På sikt förväntas arbetet leda till ökad samsyn samt att undervisningen utvecklas och blir mer differentierad utifrån det som framkommer i screeningar och samråd. Utöver detta framkommer i redovisningen att skolan planerar att också tydliggöra rutinen för övergången mellan årskurs 3 och 4, utifrån uppföljning av det obligatoriska materialet, samt stärka samverkan vid sambedömning och analys av det obligatoriska materialet. Från vårterminen 2024 finns även planer för att personal med specialpedagogisk kompetens i större utsträckning ska kunna delta på pedagogiska mötestider för att fånga upp aktuella frågor som uppkommer.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Roger Thuring.

I handläggningen av ärendet har även Roger Persson, föredragande utredare, medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
[Garanti för tidiga stödinsatser \(skolinspektionen.se\)](https://skolinspektionen.se/garanti-for-tidiga-stodinsatser).

Bilaga 2: Författningsstöd

Förberedelser och genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I skollagen finns bestämmelser om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Garantin består av flera led för att säkerställa att elever i behov av stödinsatser får rätt stöd i rätt tid. Enligt skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare i förskoleklassen, årskurs 1 och 3 i grundskolan under vissa förutsättningar genomföra en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling. Den särskilda bedömningen ska göras om det, utifrån obligatoriska kartläggnings- och bedömningsmaterial, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som gäller för aktuell skolform.¹

Om det efter en sådan särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie verksamheten eller göras en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd till rektorn enligt 7 §.²

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts. Resultatet av uppföljningen ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.³

Skollagen definierar tre situationer inom garantin för tidiga stödinsatser, där ansvarig förskollärare eller lärare som huvudregel ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens. Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid den särskilda bedömningen av en elevs eventuella behov av extra anpassningar och särskilt stöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik samt vid planering av sådana

¹ 3 kap. 4 § 1 st. skollagen (2010:800).

² 3 kap. 4 § 2 st. skollagen.

³ 3 kap. 4 b § skollagen.

extra anpassningar så att rätt stödinsatser utformas för eleven. Den ansvariga förskolläraren eller läraren ska också vid uppföljningen av det stöd som getts samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.⁴

Av förarbetena framgår att syftet med garantin för tidiga stödinsatser inte bara är att de elever som är i behov av stödinsatser ska få sådana insatser tidigt. Avsikten är också att det ska säkerställas att dessa insatser är utformade utifrån elevens behov. Specialpedagogisk kompetens kan enligt förarbetena bidra till att stödinsatserna utformas på ett ändamålsenligt sätt och även bidra i utvärderingen av insatserna.⁵

Vidare anges i förarbetena att personal med specialpedagogisk kompetens ska vara ett stöd för ansvarig förskollärare eller lärare, bland annat vid bedömningen av behovet av stödinsatser hos de elever som befinner sig i gränslandet mellan dem som inte bedöms ha något sådant behov och elever där förutsättningarna för extra anpassningar eller anmälan till rektorn enligt 7 § redan är uppfyllda. På vilket sätt samrådet ska genomföras måste avgöras från fall till fall. Även i fråga om planering måste det sätt på vilket samrådet ska genomföras avgöras från fall till fall.⁶

I läroplanen anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.⁷ Vidare anges att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.⁸

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda

⁴ 3 kap. 4 a § skollagen.

⁵ Regeringens proposition 2017/18:195. *Läsa, skriva räkna – en garanti för tidiga stödinsatser*, s. 51 f.

⁶ Prop. 2017/18:195 s. 86.

⁷ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, avsnitt En likvärdig utbildning.

⁸ Lgr 22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

stöd samt hjälp de behöver. Rektorn har vidare ett särskilt ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.⁹

⁹ Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.